

РЕШЕНИЕ

№ 2993

гр. София, 03.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 30.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **9918** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ по предявен иск с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е на 13.10.2021г., по искова молба, с вх. № 34450/12.10.2021г. по описа на съда, уточнена с молба от 02.12.2021г. на К. К. Е., ЕГН [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. “В“, ап.№ 12, чрез представител по пълномощие адв. С. В. срещу Националния осигурителен институт -С. [улица] за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди, от два правопораждащи отговорността на ответника юридически факти ,а именно :

-Разпореждане, с изх. № 2110-21-143#1/09.09.2016г. на длъжностно лице по ПО в ТП на НОИ С.-град , за което се твърди, че е отменено с решение, изх. № 1041-40-65/14.10.2016г. на управителя на НОИ по сигнал, вх. № 1042-40-22/04.10.2016г. , подаден от ищеца, за периода 14.09.2016г. до 12.10.2021г./датата на подаване на ИМ в съда/, в размер на 45 000 лева ,ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва от датата на отмяната на отказа за преизчисляване на размера на личната пенсия за осигурителен стаж и възраст -14.10.2026г. до окончателното изплащане на задължението;

-Разпореждане № [ЕГН]/24.10.2016г.на длъжностно лице по ПО в ТП на НОИ С.-град, за периода 02.11.2016г. до 12.10.2021г./датата на подаване на ИМ в съда/,в размер на

45 000 лева ,ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва от 02.11.2016г. /датата на получаването му от ищеца/ до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба се твърди, че на 26.02.2016 г. Е. е подал заявление, вх.№ 2110-21-143 до ТП на НОИ-С., с искане да бъде преизчислена личната му пенсия за осигурителен стаж и възраст въз основа на новопредставени доказателства – решение на Софийски градски съд, постановено по гр.д. № 5336/2014 г., влязло в сила на 22.12.2015 г., с което му е признат трудов стаж за периода 01.08.1986 г. – 15.08.1989 г. С Разпореждане, изх.№ 2110-21-143#1 от 09.09.2016 г.,на длъжностното лице по чл.98 КСО, искането му да бъде преизчислена по реда на чл.21,ал.3 от НПОС отпуснатата му лична пенсия за ОСВ от друг три годишен базисен период преди 1997г. е отказано на основание чл. 99, ал.1, т.1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/. На 04.10.2016 г. ищецът подава сигнал, вх. № 1042-40-22, до управителя на НОИ, който с Решение изх. № 1041-40-65 от 14.10.2016 г. уважава сигнала и възлага на директорът на ТП на НОИ-С. да предприеме необходимите мерки за изпълнение на съдебното решение в едномесечен срок. С Разпореждане № [ЕГН]/24.10.2016 г. личната пенсия на ищеца е преизчислена, като определеният размер е 627.75лв. месечно считано от 26.02.2016г. и 644,07 лв. месечно, считано от 01.07.2016 г. На 16.11.2016 г. Е. подава нов сигнал до експерта на ТП на НОИ-С. и до управителя на НОИ, в който твърди, че направеното преизчисление е неправилно, тъй като не е взето предвид допълнителното му възнаграждение за прослужено време и стаж. На 29.11.2016 г. длъжностното лице ПО в ТП на НОИ-С. издава ново Разпореждане № [ЕГН], с което определя лична пенсия на ищеца, в размер на 671,19 лв. считано от 26.02.2016 г. и в размер на 688,64 лв., считано от 01.07.2016 г. Незаконнообразните административни актове на ответника породили у ищеца силен и продължителен стрес почти през цялата 2016 г. Силно се влошило здравословното състояние на Е., който от 2009 г. е призната инвалидност 50%.През 2017 г. увреждането на сърцето на ищеца става необратимо и изискващо оперативна намеса. През 2018 г. е развил остър перикардит и е приет в I-ва градска болница. През 2019 г. му е направена операция – смяна на аортна клапа и пластика на митралната и трикуспидалната инсуфициенция. В резултат на получения стрес претърпял три исхемични мозъчни инсулта, развил трайно ветриго. Като последица от инсултите претърпял няколко падания, от които получил увреждания на гръбначния стълб. С решение на ТЕЛК от 25.06.2020 г. на ищеца е призната инвалидност 90%. В о.с.з. искът се поддържа от адв. В., която депозира писмени бележки и претендира присъждането на разноски по представения списък.

От процесуалния представител на ответника гл. юрк. Д. В. е постъпил в законоустановения срок писмен отговор, в който се заявява становище за недопустимост, неоснователност и недоказаност на предявения иск. Излагат се доводи за липсата на елементите на фактическия състав на чл.1 от ЗОДОВ. На първо място се сочи, че не е налице отменен по съответния ред административен акт. Излагат се съображения за липса на причинена вреда и причинна връзка. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорари претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение. Подробни доводи развива в писмени бележки.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита, че искът е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен изцяло.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства, и наведените от страните твърдения и доводи, приема от фактическа страна следното:

С експертно решение на ТЕЛК № 0803/02.04.2009 г. на ищеца К. Е. е призната 50 %

инвалидност поради общо заболяване с водеща диагноза „предсърдно мъждене и трептене“ и придружаващи заболявания хипертония 2 степен, стеноза и ао, инсуфициенция 2 степен. От решението е видно, че преди 4 месеца ищецът е претърпял мозъчен инцидент и е на лечение с антикоагуланти. С Разпореждане № [ЕГН] от 22.05.2009 г. на ищеца е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, в размер на 196,15 лв. считано от 13.02.2009 г. и в размер на 215,81 лв., считано от 01.04.2009 г. С Решение от 04.07.2012 г., постановено по гр.д. № 41058/2009 на СРС, влязло в сила на 16.08.2012 г., на ищеца е признато за установено, че е работил по трудово правоотношение в [фирма] [населено място] за периода от 01.08.1986 г. до 15.08.1989 г. На 10.01.2013 г. Е. подава заявление до директора на С. с искане да му бъде отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, като към необходимите документи прилага и съдебното решение. С Разпореждане № [ЕГН] от 14.02.2013 г. на ТП на НОИ-С. на Е. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст в размер на 390,83 лв., считано от 13.01.2013 г. С Решение № 1902/20.03.2015 г., влязло в сила на 22.12.2015 г., постановено по гр.д.№ 5336/2014 г. на СГС, на ищеца е признато, че през 1986 г. е получавал възнаграждение в размер на 800 лв. месечно, през 1987 г. – по 900 лв. месечно, през 1988 г. – по 1 000 лв. и през 1989 г. - по 1 100 лв. месечно. Със заявление, вх.№ 2110-21-143/26.02.2016 г. до ТП на НОИ-С. Е. е поискал да бъде преизчислена личната му пенсия за осигурителен стаж и възраст въз основа на новопредставени доказателства – решение на Софийски градски съд, постановено по гр.д. № 5336/2014 г., влязло в сила на 22.12.2015 г., с което му е признат трудов стаж за периода 01.08.1986 г. – 15.08.1989 г. и е определено трудовото му възнаграждение за този период. На 09.09.2016 г. длъжностното лице ПО в дирекция „Пенсии“ на ТП на НОИ-С. издава Разпореждане изх.№ 2110-21-143#1, с което отказва да преизчисли личната пенсия на ищеца на основание чл.99, ал.1, т.1 КСО. На 04.10.2016 г. Е. подава до управителя на НОИ, с копие до надзорния съвет на НОИ, сигнал вх.№ 1042-40-22, с който информира длъжностните лица, че ТП на НОИ-С. не е изпълнило решението на съда, което е задължително за всички и моли намесата на управителя за прекратяване на това закононарушение. С Решение № 14 от 14.10.2016 г. управителят на НОИ уважава сигнала и възлага на директорът на ТП на НОИ-С. да предприеме необходимите мерки за изпълнение на съдебното решение в едномесечен срок. На 24.10.2016 г. е издадено Разпореждане № [ЕГН], с което личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Е. е изменена и определена, в размер на 627,75 лв., считано от 26.02.2016 г. и в размер на 644,07 лв., считано от 01.07.2016 г. На 16.11.2016 г. Е. подава заявление, вх.№ 1023-21-3397 до експерта на ТП на НОИ-С. и до управителя на НОИ, в което заявява, че неправилно е преизчислена личната му пенсия за осигурителен стаж и възраст, тъй като не е взето предвид полученото от него допълнително възнаграждение за прослужено време и стаж. На 29.11.2016 г. длъжностното лице ПО в ТП на НОИ-С. издава Разпореждане № [ЕГН], с което поправя разпореждане от 24.10.2016г. относно грешно определен осигурителен доход и индивидуален коефициент ,изменя личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Е. и определя нов размер на личната пенсия на ищеца от 671,19 лв. считано, от 26.02.2016 г. и в размер на 688,64 лв.,считано от 01.07.2016 г.

По делото са разпитани трима свидетели както следва:

Свид. Е. П. заявява, че е втори братовчед на ищеца, пенсиониран служител по психология в МВР и знае за дългото водене на дела от Е.. Виждали са се поне веднъж

на два месеца. От края на лятото ищецът имал въздействия като стрес и притеснения, дори повече – депресивни прояви, негативни мисли, затваряне в себе си, нарушение на концентрацията. Свидетелят знае, че ищецът е сърдечно болен и въпреки лечението му вдигал кръвното налягане. Здравословното състояние на Е. се влошило. Имал нарушение на храносмилането и загуба на тегло, нарушение на съня - типични неща за депресивно състояние. Преживяванията на Е. представляват хроничен стрес, продължил и след решаването на проблемите му, вероятно посттравматичен стрес, за което е необходимо лечение. Това състояние на стрес продължавало 4-5 години, през които са се водили съдебните дела, но най- вече след като са се решили проблемите му, от средата на лятото, когато се появили главоболие и нарушение в съня. Имало е случаи на падане вследствие замайване и главоболие.

Свид. П. Г. заявява, че по професия е кардиолог, при когото ищецът е идвал на консултации повече от 20 години. Повод за запознанството им е било сърдечното заболяване на Е. - лекостенен порок на сърцето и абсолютна аритмия. От 1999 г. са започнали прегледите на ищеца. През периода 2016 г. – 2021 г. се влошило състоянието му, порокът, който нямал прогрес 15 години, започнал да прогресира и се наложило смяна на аортна клапа през 2019 г. Това влошаване било изненадващо, причинено например от повишен стрес, който може да увеличи кръвното налягане и сърдечната честота. Ищецът е споделял тревогите си при пенсионирането му. Към днешна дата е стабилизирал. Споделените тревоги от Е. били във връзка с пенсионирането му, като свидетелят не знае дали ищецът е имал и други тревоги.

Свид. Х. П. заявява, че от деца са израснали заедно с ищеца. Е. имал проблеми с пенсията и набавянето на документи, тъй като предприятието, в което е работил, вече не съществува. Притеснявал се, че не получил достатъчно пенсия. Проблемът бил, че НОИ не възприемал първото решение на съда. Към 2018 г. в продължение на много време ищецът бил угнетен и притеснен, оплаквал се от безсъние. Получил високо кръвно, неприятности със сърцето, веднъж паднал пред дома си. Неприятностите на ищеца са породени до голяма степен от това, че НОИ не признава съдебните решения и не му дава дължимата пенсия.

По делото е приложена цялата административна преписка по пенсионирането на К. Е.. При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

Предявеният иск е процесуално допустим като подаден от лице с правен интерес и съдържащ предписаните законови реквизити.

Разгледан по същество искът е неоснователен.

Съгласно чл.1, ал. 1 ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Деликтната отговорност по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност досежно деликвентата, както и досежно спецификата на причинната връзка – вредите трябва да са причинени при или по повод упражняването на административна дейност. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и

непосредствена връзка между постановения незаконнообразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички вреди - както имуществени, така и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Цитираната правна норма сочи, че следва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт, действие или бездействие, като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на държавата. Под вредоносен резултат (вреда) следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно имуществените права и защитените от правото блага на увредения, а под "пряка и непосредствена" се разбира тази вреда, която следва закономерно от незаконнообразния административен акт, действието или бездействието на съответния административен орган, по силата на безусловно необходимата връзка между тях. Казано с други думи, причинна връзка е налице, когато вредите са в резултат на увреждането, настъпили са по повод на него и във връзка с него. При липсата, на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

По отношение на първата предпоставка - незаконнообразен административен акт на административен орган, отменен по съответен ред съдът намира следното:

Претендираното обезщетение се основава на неимуществени вреди, причинени от два индивидуални административни акта - Разпореждане изх.№ 2110-21-143#1/ 09.09.2016 г. и Разпореждане № [ЕГН]/24.10.2016 г. на ТП на НОИ-С..

Срещу Разпореждане изх.№ 2110-21-143#1/ 09.09.2016 г. ищецът е подал до управителя на НОИ сигнал, вх.№ 1042-40-22/04.10.2016 г., с която моли да бъдат прекратени закононарушенията при издаването на разпореждането. В административния процес има ясно разграничение между правото на жалба и правото на сигнал. Законодателят е обособил правото на гражданите да сезират държавните органи с оглед на засегнатия интерес – личен (правото на жалба) и публичен (право на предложения и сигнали). Както е посочено в Решение № 5/17.04.2007 г. на Конституционния съд, постановено по конституционно дело № 11/2006 г. „Във всички случаи, когато гражданите атакуват индивидуални, общи или нормативни административни актове, те трябва да докажат пред компетентния съд, че е налице засягане на техни права или законни интереси. При това заинтересуваността следва да е правомерна, лична и обоснована“. Т.е. когато се защитава личен интерес, това се осъществява чрез правото на жалба. Сигнали могат да се подават за злоупотреби с власт и корупция, лошо управление на държавно или общинско имущество или за други незаконнообразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица (чл.117, ал.4 АПК). От това следва, че целта на сигнала е защита на права и интереси на други лица, но не и лични такива. В настоящия случай, въпреки, че изразеното писмено недоволство на ищеца от издаденото разпореждане е озаглавено „сигнал“ по същество то представлява жалба, тъй като е насочено към защита на лично засегнати права и интереси на Е.. Затова въпреки, че процедурата е проведена по реда на Глава VIII от АПК по същество с Решение № № 14 от 14.10.2016 г. управителят на НОИ е уважил жалбата и е отменил оспореното разпореждане като е върнал преписката на директора на ТП на НОИ-С. за ново произнасяне. Следователно

е налице незаконосъобразен административен акт - Разпореждане изх.№ 2110-21-143#1/ 09.09.2016 г., отменен по съответния административен ред. В тази връзка неоснователен е доводът на ответника за липса на неоснователност на претенцията поради липсата на незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред.

Не така стоят нещата с второто разпореждане -№ [ЕГН]/24.10.2016 г. На 16.11.2016 г. Е. подава заявление, вх.№ 1023-21-3397 до експерта на ТП на НОИ-С. и до управителя на НОИ, в което заявява, че неправилно е преизчислена личната му пенсия, тъй като не е взето предвид полученото от него допълнително възнаграждение за прослужено време и стаж. На 29.11.2016 г. длъжностното лице ПО в ТП на НОИ-С. издава Разпореждане № [ЕГН], с което поправя разпореждане от 24.10.2016г.,изменя личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Е. и определя нов размер на личната пенсия на ищеца от 671,19 лв.считано от 26.02.2016 г. и в размер на 688,64 лв., считано от 01.07.2016 г. В случая няма намеса на горестоящ административен орган, няма отмяна на разпореждането, а по подаденото заявление е направено изменение на размера на пенсията от длъжностното лице в ТП на НОИ-С., до което е достигнало заявлението. Следователно по отношение на разпореждане № [ЕГН]/24.10.2016 г. не е налице първата предпоставка на сложния фактически състав на чл.1, ал.1 ЗОДОВ – незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред.

От писмените и гласни доказателства по делото се установява, че ищецът е с влошено здравословно състояние още от 1999 г. С експертно решение на ТЕЛК № 0803/02.04.2009 г. на К. Е. е призната 50 % инвалидност поради общо заболяване с водеща диагноза „предсърдно мъждене и трептене“ и придружаващи заболявания хипертония 2 степен, стеноза и ао, инсуфициенция 2 степен. От решението е видно, че преди 4 месеца ищецът е претърпял мозъчен инцидент и е на лечение с антикоагуланти. И тримата свидетели заявяват, че постепенно здравословното състояние на Е. се влошавало, особено след 2016 г. проявени били признаци на стрес, дори хроничен стрес, потиснатост, нарушение на храносмилането и загуба на тегло, нарушение на съня. И тримата обаче са категорични, че всичко това се дължи на действията на НОИ по отпускане и определяне на личната пенсия на ищеца, а това обхваща един дълъг период от 2009г. до 2016г. От писмените доказателства се установява ,че ищецът е водил съдебни дела срещу НОИ повече от 6 години, които са приключили през декември 2015г. Според свид П. това състояние на стрес продължавало 4-5 години, през които са се водили съдебните дела, а от средата на лятото се появили главоболие и нарушение в съня. Разпореждане изх.№ 2110-21-143#1 обаче е издадено на 09.09.2016 г., а разпореждане № [ЕГН] – на 24.10.2016 г. Няма как това влошаване през лятото на 2016 г. да е в причинна връзка с разпорежданията на ТП на НОИ-С., които са издадени след това през есента на 2016 г. Свид. Г. от своя страна заявява, че споделените тревоги от Е. били във връзка с пенсионирането му, т.е. се основават на целия период, през който ищецът е водил съдебни дела и спорове с НОИ.Горното сочи ,че влошаването на здравословното състояние на Е. се основава не на издаденото на 09.09.2016г. разпореждане,а още преди това е следствие на дългогодишните негативни преживявания, свързани с водените съдебни дела,както и наличието на хронично сърдечно заболяване. Според свид. П. към 2018 г., в продължение на много време ищецът бил угнетен и притеснен, оплаквал се от безсъние. Не се установява пряка зависимост между появилите се две години по-късно, през 2018 г. здравословни проблеми на ищеца и издаденото през

2016 г. разпореждане. Смяната на сърдечна клапа през 2019 г. също не се установи да е в пряка връзка с актовете на ТП на НОИ-С.. Като цяло съдът намира, че не се установява причинна връзка между влошаване на здравословното състояние на ищеца и издаденото на 09.09.2016г. разпореждане изх. №2110-21-143#1.

Законът изисква настъпилите вреди да са пряка и непосредствена последица на незаконосъобразния административен акт. Под "пряка и непосредствена" се разбира тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния административен акт по силата на безусловно необходимата връзка между тях. По делото не бе доказано да са налице причинени на ищеца неимуществени вреди, които да са безусловна и необходима последица от цитираното разпореждане на ТП на НОИ-С.. Не е осъществен и този елемент от сложния фактически състав на чл.1, ал.1 ЗДОВ.

С оглед изложеното искът се явява неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен.

Тъй като претенцията за присъждане на неимуществени вреди е отхвърлена изцяло, неоснователна се явява и акцесорната претенция за присъждане на лихви върху претендираните главници, считано от 14.10.2016г. ,респ. от 02.11.2016г. до окончателното изплащане на задължението.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК съдът следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. Ищецът е представил списък по чл. 80 ГПК, с който е заявил разноски в размер на 3 231 лева адвокатско възнаграждение. При този изход на делото и на основание чл. 10, ал. 1 от ЗОДОВ присъждането на разноски и адвокатски хонорар на ищеца не се следва. С оглед направеното искане и на основание чл. 10, ал.4 ЗОДОВ на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение съобразно чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ в размер на 100 лв.

Така мотивиран съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ иска, предявен от К. К. Е., ЕГН: [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. "В", ап.№ 12, срещу Националния осигурителен институт – С., [улица], за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени от два незаконосъобразни административни акта, издадени от длъжностното лице по ПО в дирекция „Пенсии“ на ТП на НОИ-С. - Разпореждане, изх.№ 2110-21-143#1/ 09.09.2016 г., в размер на 45000 лева, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 14.10.2016 г. до окончателното изплащане на задължението, за периода 14.09.2016г. до 12.10.2021г., и Разпореждане № [ЕГН]/24.10.2016г., в размер на 45000 лева, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 02.11.2016 г. до окончателното изплащане на задължението, за периода 02.11.2016г. до 12.10.2021г., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА К. К. Е., ЕГН: [ЕГН], от [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. "В", ап.№ 12 да заплати на Националния осигурителен институт юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14 дневен срок от

съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от същото.

СЪДИЯ: